Book of Proceedings

ERPA
Educational Researches and Publications Association

ERPA

International Congresses on Education

2016

ISBN: 978-605-83418-1-4

www.erpacongress.com

2-4 June 2016 Sarajevo/Bosnia and Herzegovina

ERPA

International Congresses on Education

Sarajevo/Bosnia and Herzegovina 2-4 June 2016

BOOK OF PROCEEDINGS

© 2016 All rights reserved. *The ideas published in the book belong to the authors*

ERPA International Congresses on Education 2016

BOOK OF PROCEEDINGS

ISBN: 978-605-83418-1-4

© 2016, EDUGARDEN
Bu kitabın tüm yayın hakları EDUGARDEN Org. Kongre ve Yay. San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne ve yazarlara aittir. Anılan kuruluşun yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün elektronik, mekanik yada fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltım ve dağıtımı yapılamaz. Ancak yazarlar ve öğrenciler kişisel kullanım amacıyla kitabın bir bölümünü elektronik, mekanik yada fotokopi yoluyla çoğaltıp kullanabilirler.

Kapak Tasarımı : Hasan Şeritoğlu
Web Tasarımı : Furkan Aydın
Online Yayın Tarihi : Temmuz 2016

EDUGARDEN ORG. KONGRE VE YAY. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Başpınar Mah. Kemalpaşa Cad. No:6/11 54300 Hendek Sakarya TÜRKİYE
Sicil No : Merkez 26537
Hendek Vergi Dairesi: 324 044 9897
Mersis No : 0324 0449 8970 0011
Tel : +90 531 512 40 44
Faks : +90 264 295 69 56
e-posta : edugarden@yandex.com

Preface

Dear Colleagues,

Welcome to the ERPA International Congresses on Education 2016 which is held in Sarajevo/Bosnia and Herzegovina. This privileged scientific event aims to contribute to the field of educational research. It has created the opportunity to bring scholars, the educational sciences, administers, councilors, educational experts, teachers, graduate students and civil society organizations and representatives together to share and discuss theoretical and practical knowledge in the scientific environment.

In the ERPA International Congresses on Education 2014 which was held in İstanbul, 280 participants from 28 countries participated with 355 presentations under 6 branches. 225 of the presented proceedings have been published in the journal of Procedia - Social and Behavioral Sciences (Vol. 152- 2014). In the ERPA International Congresses on Education 2015 which was held in Athens, we added two new branches to the program and ERPA International Congresses on Education 2015 had become like a roof conference in which presentations from 8 different branches was carried out at the same time. 450 participants from 33 different countries participated in ERPA International Congresses on Education 2015 and a total of 506 presentations were made. There were 361 oral presentations in 84 sessions, 56 poster presentations in 4 sessions, and 89 virtual presentations in 18 sessions. Each paper has been peer reviewed by the reviewers and at the end of the review process, a total of 140 papers were accepted for publication in SHS Web of Conferences (Vol. 26-2016) and 58 papers were accepted for publication in e-book of proceedings (ISBN: 978-605-83418-0-7). Special thanks are given to all the reviewers, the members of the Scientific Committee and Organizing committee. In the ERPA International Congresses on Education 2016, we have received 402 proceedings and 326 of which were accepted for presentation in the congress. 267 proceedings were accepted as singe oral presentation, 29 as interactive poster presentation and 30 as virtual presentation. The full texts of 141 proceedings are provided in this e-book of proceedings.

ERPA congresses has been getting stronger and improving each year with the support of your valuable contributions. Nine branch congresses will be held concurrently in ERPA International Congresses on Education 2016;

- o ERPA International Educational Sciences Congress
- o ERPA International Science and Mathematics Education Congress
- o ERPA International Social Sciences Education Congress
- o ERPA International Health and Sports Science Education Congress
- o ERPA International Music and Fine Arts Education Congress
- o ERPA International Special Education Congress
- o ERPA International Computer Education and Instructional Technology Congress
- o ERPA International Language Education Congress
- o ERPA International Management of Education Congress

The main purpose in incorporating nine congresses within the scope of ERPA International Congresses on Education is to make the researchers aware of current trends in different fields, learn about the research conducted in different areas and help them discuss new trends and encourage interdisciplinary research. Therefore, the theme of the ERPA International Congresses on Education 2016 is "Interdisciplinary Research in Education". Highlighting this theme does not mean underestimating or neglecting other important aspects of educational research and practice. Scholars from all over the world contributed to this unique event. We would like to express our sincere thanks to all who took part in the organization of this International event. Special thanks are to all the reviewers, the members of the international editorial board, the publisher, and those involved in technical processes. We would like to thank all, who contributed to the organization and helped to realize the conference with their generous intellectual support.

Editors

Assoc.Prof.Dr. Hasan Basri Gündüz
Assoc.Prof.Dr. İsmail Önder
Assoc.Prof.Dr. Şenol Beşoluk
Assoc.Prof.Dr.Hüseyin Çalışkan
Assist.Prof.Dr. Ercan Masal
Assoc.Prof.Dr. Fikret Soyer

Honorary

Prof. Dr. Muzaffer ELMAS	Rector of Sakarya University, Sakarya, Turkey
Prof. Dr. Refik TURAN	President of Turkish Historical Society
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN	Dean of Sakarya University Faculty of Education
Assoc. Prof. Dr. Şenol BEŞOLUK	Honorary President of ERPA, Turkey

Advisory Board

Prof. Dr. Nailya BAGAUTDINOVA	Institute Director, Kazan Federal University
Prof. Dr. Vefa TAŞDELEN	Yıldız Teknik University

General Coordinator

Assoc. Prof. Dr. Hasan Basri GÜNDÜZ	Yıldız Technical University

Vice-General Coordinator

Assoc. Prof. Dr. Hüseyin ÇALIŞKAN	Vice-president of ERPA

Coordinators of Branches

Assoc. Prof. Dr. İsmail ÖNDER	President of ERPA
Prof. Dr. Bećir ŠABOTIĆ	International Novi Pazar University
Assoc. Prof. Dr. Mustafa YILDIZ	Gazi University
Assoc. Prof. Dr. Yuliya GORELOVA	Kazan Federal University
Assoc. Prof. Dr. Gabor KISS	Obuda University
Assoc. Prof. Dr. Melek MASAL	Sakarya University
Assoc. Prof. Dr. Nektaria PALAIOLOGOU	School of Education-UoWM
Assist. Prof. Dr. Ercan MASAL	Member of ERPA Directory Board
Assoc. Prof. Dr. Fikret SOYER	Sakarya University
Assoc. Prof. Dr. J. Phylis ROTICH	N. Carolina Agricultural & Technical State University
Assoc. Prof. Dr. M. Barış HORZUM	Sakarya University
Assist. Prof. Dr. Makbule TOKUR KESGİN	Abant İzzet Baysal University
Assist. Prof. Dr. Marta MAJOREK	Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University
Assist. Prof. Dr. Justyna WOJNIAK	Pedagogical University of Cracow
Dr. Canan SOLA ÖZGÜÇ	Sakarya University

Conference Secretary

Assist. Prof. Dr. Eda DEMİRHAN	Member of ERPA Directory Board
Dr. Ayşe Nesibe KÖKLÜKAYA	Gazi University
Dr. Mithat TAKUNYACI	Sakarya University
Dr. Ersin ESKİLER	Sakarya University
Dr. Deniz MEHMETLİOĞLU	Middle East Technical University
Dr. İsa DEVECİ	Uludağ University
Gamze ÇETİNKAYA	Middle East Technical University

Technical Staff

Furkan AYDIN	Sakarya University
Hasan ŞERİTOĞLU	Sakarya University

Scientific Committee

Prof. Dr. Ahmet AYPAY	Eskişehir Osmangazi University, Turkey
Prof. Dr. Ahmet SABAN	Necmettin Erbakan University, Turkey
Prof. Dr. Ali BALCI	Anakara University, Turkey
Prof. Dr. Ali İlker GÜMÜŞELİ	Okan University, Turkey
Prof. Dr. Anastasia SIOPSI	Ionian Universoty, Corfu, Greece
Prof. Dr. Anjum Bano Kazimi	Sindh Madressatul Islam University, Pakistan
Prof. Dr. Ayşen BAKİOĞLU	Marmara University, Turkey
Prof. Dr. Bahtiyar BAKIR	Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Bećir Šabotić	International Novi Pazar University,Serbia
Prof. Dr. Bradford STRAND	North Dakota State University, USA
Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ	İnönü University, Turkey
Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK	Marmara University, Turkey
Prof. Dr. Cemil YÜCEL	Eskişehir Osmangazi University, Turkey
Prof. Dr. Cengiz AKÇAY	Hasan Kalyoncu University, Turkey
Prof. Dr. Ceren ÖZTEKİN	METU, Turkey
Prof. Dr. Christopher A. LUBIENSKI	University of Illinois, USA
Prof. Dr. Elena GALISHNIKOVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Prof. Dr. Eleni SELLA	University of Athens, Greece
Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ	Dokuz Eylül University, Turkey
Prof. Dr. Fatma ŞAHİN	Marmara University, Turkey
Prof. Dr. F. Gülay KIRBAŞLAR	İstanbul University, Turkey
Prof. Dr. François Victor Tochon	University of Wisconsin-Madison, USA
Prof. Dr. Laurentiu Gabriel TALAGHIR	Galati University, Romania
Prof. Dr. Guillaume ALINIER	Hertfordshire University, UK
Prof. Dr. Gülnihal KÜKEN	İstanbul University, Turkey
Prof. Dr. Gülden UYANIK BALAT	Marmara University, Turkey
Prof. Dr. Hamide ERTEPINAR	Istanbul Aydın University, Turkey
Prof. Dr. Hanife Nalan GENÇ	Ondokuz Mayıs University, Turkey
Prof. Dr. Hasan AKGÜNDÜZ	İstanbul University, Turkey
Prof. Dr. Hasan BACANLI	Biruni University, Turkey
Prof. Dr. Hilary Cooper	London University, UK
Prof. Dr. Hülya ÇALIŞKAN	İstanbul University, Turkey
Prof. Dr. Ibrahima DIEME	Dakar University, Senegal
Prof. Dr. İbrahim GÜLER	İstanbul University, Turkey
Prof. Dr. Jale ÇAKIROĞLU	METU, Turkey
Prof. Dr. M. Engin DENİZ	Yıldız Teknik University, Turkey
Prof. Dr. Mehmet Ali AKINCI	Rouen University, France
Prof. Dr. Mehmet Durdu KARSLI	Eastern Mediterranean University, North Cyprus
Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN	Eskişehir Osmangazi University, Turkey
Prof. Dr. Muammer DEMİREL	Uludağ University, Turkey
Prof. Dr. Murat ALTUN	Uludağ University, Turkey
Prof. Dr. Mustafa ERGÜN	Afyon Kocatepe University, Turkey
Prof. Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU	Ege University, Turkey
Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN	MEF University, Turkey
Prof. Dr. Mustafa SAFRAN	Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Necmettin Kamil SEVİL	İstanbul University, Turkey
Prof. Dr. Nergüz BULUT SERİ	Lefke Avrupa University, KKTC
Prof. Nilgün BİLGE	Sakarya University, Turkey
Prof. Dr. Oğuz SERİN	Lefke Avrupa University, KKTC
Prof. Dr. Ömer GEBAN	METU, Turkey
Prof. Dr. Paul ANKOMAH	N. Carolina Agricultural&Tecnical State University,USA
Prof. Dr. Paul Blair	University of Trinidad and Tobago, Trinidad and Tobago, WEST INDIES
Prof. Dr. Patrizia Ghislandi	University of Trento, Italy
Prof. Dr. Ramazan ÖZEY	Marmara University, Turkey
Prof. Sadettin SARI	Akdeniz University, Turkey
Prof. Safaa Abd El SALAM	Alexandria University, Egypt
Prof. Dr. Salih ATEŞ	Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Salih ÇEPNİ	Uludağ University, Turkey
Prof. Dr. Selahattin TURAN	Eskişehir Osmangazi University, Turkey
Prof. Dr. Suat KARAKÜÇÜK	Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Şebnem TEMİR	Haliç University, Turkey
Prof. Dr. Şener BÜYÜKÖZTÜRK	Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Ş. Şule ERÇETİN	Hacettepe University, Turkey
Prof. Terry SCHREUER	The Neri Bloomfield School of Design, Israel

Prof. Dr. Tzina KALOGIROU	National and Kapodistrian University of Athens, Greece
Prof. Dr. Uğur TEKİN	Istanbul Aydın University, Turkey
Prof. Dr. Vehbi ÇELİK	Mevlana University, Turkey
Prof. Dr. Yahya AKYÜZ	Ankara University, Turkey
Prof. Dr. Yaşar ÖZBAY	Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Yıldız KOCASAVAŞ	İstanbul University, Turkey
Prof. Dr. Yusuf CERİT	Abant İzzet Baysal University, Turkey
Prof. Dr. Ziya SELÇUK	TED University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Belaid Akıl ABDELKADER	Umiversite Djilali Boumaama of Khemis Miliana, Algeria
Assoc. Prof. Dr. Ahmet AKKAYA	Adıyaman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ahmet Ali GAZEL	Afyon Kocatepe University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ahmet DOĞANAY	Çukurova University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Albina SIRAZEEVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Dr. Ali DELİCE	Marmara University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ali Fuat ARICI	Yıldız Teknik University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ali MEYDAN	Nevşehir University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ali Çağatay KILINÇ	Karabük University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Anisa KHUSAINOVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Dr. Aydın BALYER	Yıldız Teknik University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Bahri ATA	Gazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Bayram BAŞ	Yıldız Teknik University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Bayram BIÇAK	Akdeniz University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Bayram ÇETİN	Gaziantep University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Bülent TARMAN	Necmettin Erbakan University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Canan LAÇİN ŞİMŞEK	Sakarya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Catherine Dimitriadou	University of Western Macedonia, Greece
Assoc. Prof. Dr. Cemil YÜCEL	Eskişehir Osmangazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ece KARŞAL	Marmara University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ekaterina ZALYAEVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Emre İKİZLER	Marmara University, Turkey
Assoc.Prof.Dr. Erhan ERTEKİN	Necmettin Erbakan University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Erdoğan KÖSE	Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ergün RECEPOĞLU	Kastamonu University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Erkan TEKİNARSLAN	Abant İzzet Baysal University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Erkan Faruk ŞİRİN	Selçuk University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Esra İŞMEN GAZİOĞL	İstanbul University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Evgeniya ZHURAVLEVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Dr. Eyyup ÇOŞKUN	Mustafa Kemal University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fatih ÇATIKKAŞ	Celal Bayar University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fehmi ÇALIK	Sakarya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fikret RAMAZANOĞLU	Sakarya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fulya YÜKSEL ŞAHİN	Yıldız Teknik University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Gaye TEKSÖZ	METU, Turkey
Assoc. Prof. Dr. George Iordanidis	University of Western Macedonia, Greece
Assoc. Prof. Dr. Gulnara KALGANOVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Dr. Güney HACIÖMEROĞLU	Çanakkale Onsekiz Mart University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Gökmen ÖZMENTEŞ	Akdeniz University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Hakan ÜLPER	Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Hakkı ULUCAN	Erciyes Sakarya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Halil İbrahim SAĞLAM	Sakarya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Hamza ÇALIŞICI	Ondokuz Mayıs University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU	Mustafa Kemal University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. İ. Hakkı DEMİRCİOĞLU	Karadeniz Teknik University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. İbrahim KOCABAŞ	Yıldız Teknik University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. J. Phylis ROTICH	N. Carolina Agricultural&Tecnical State University,USA
Assoc. Prof. Dr. Kamuran TARIM	Çukurova University,Turkey
Assoc. Prof. Dr. Kaya YILDIZ	Abant İzzet Baysal University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Kubilay YAZICI	Niğde University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Levent DENİZ	Marmara University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Levent ERASLAN	Kırıkkale University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Liliya ISMAGILOVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Dr. Liliya VALEEVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Dr. Mahmut SELVİ	Gazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Marina KUDRYAVTSEVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Dr. Mehmet KANDEMİR	Kırıkkale University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet BAYANSALDUZ	Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet KARA	Amasya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mehmet KURUDAYIOĞLU	Abant İzzet Baysal University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Melek MASAL	Sakarya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mukadder BOYDAK OZAN	Fırat University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mustafa AYDIN	İstanbul University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mustafa ÇAKIR	Marmara University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Mürsel BİÇER	Gaziantep University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nadir ÇELİKÖZ	Yıldız Teknik University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nejla YÜRÜK	Gazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nektaria Palaiologou	University of Western Macedonia, Greece
Assoc. Prof. Dr. Nur NACAR LOGIE	İstanbul University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Oksana POLYAKOVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Dr. Özgül YILMAZ TÜZÜN	METU, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Remziye CEYLAN	Yıldız Teknik University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Rimma MARDANSHINA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Rüçhan ŞAHİNOĞLU ALTINEL	Marmara University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Said TAŞ	Süleyman Demirel University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Selahattin AKPINA,	Karamanoğlu Mehmetbey University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Serkan ÖZEL	Boğaziçi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Semra SUNGUR VURAL	METU, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sevinç HATİPOĞLU	İstanbul University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sezgin VURAN	Anadolu University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Servet KARABAĞ	Gazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Süleyman AVCI	Marmara University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sümmani EKİCİ	Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Şenay NARGÜN	Abant İzzet Baysal University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Şükran DİLİDÜZGÜN	İstanbul University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Tatyana BAKLASHOVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Dr. Turhan TOROS	Mersin University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Türkan ARGON	Abant İzzet Baysal University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Vasiliki Papadopolou	University of Western Macedonia, Greece
Assoc. Prof. Dr. Vefa TAŞDELEN	Yıldız Teknik University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Vlasta Hus	University of Maribor, Slovenia
Assoc. Prof. Dr. Yasin SOYLU	Atatürk University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Yavuz ERİŞEN	Yıldız Teknik University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Yuliya GORELOVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assoc. Prof. Dr. Yücel KABAPINAR	Marmara University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Yurdagül DİKMEN	Sakarya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Yusuf CAN	Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Zekeriya NARTGÜN	Abant İzzet Baysal University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Ahmet YIKMIŞ	Abant İzzet Baysal University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Ahmet Faruk LEVENT	Marmara University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Alper Cenk GÜRKAN	Gazi University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Aysel GÜNEY	Bilecik Şeyh Edebali University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Ayşegül Şükran ÖZ	Mustafa Kemal University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Bedriye AK	Abant İzzet Baysal University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Birgül CERİT	Abant İzzet Baysal University, Turkey
Assist. Prof. Bülent ERUTKU	Marmara University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Deniz KOÇOĞLU	Selçuk University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Dilek İNAL	İstanbul University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Duygu Harmandar DEMİREL	Dumlupınar University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Emre EV ÇİMEN	Eskişehir Osmangazi University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Elena GRIGORIEVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assist. Prof. Dr. Elvan ŞAHİN	METU, Turkey
Assist. Prof. Dr. Eren CEYLAN	Ankara University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Estelle DAVUTOĞLU	TOBB Ekonomi ve Teknoloji University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Hamdi Alper GÜNGÖRMÜŞ	Ağrı İbrahim Çeçen University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Hasan AYDIN	Yıldız Teknik University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Hülya KULAKÇI	Bülent Ecevit University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Iconomescu TEODORA-MIHAELA	University Dunarea De Jos From Galati, Romania
Assist. Prof. Dr. Irina SOLODKOVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assist. Prof. Dr. Grazyna Kilianska-Przybylo	University of Silesia, Poland
Assist. Prof. Dr. Gülbahar KORKMAZ ASLAN	Pamukkale University, Turkey
Assist. Prof. Dr. John Betsas	University of Western Macedonia, Greece
Assist. Prof. Dr. Güneş YAVUZ	İstanbul University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Seunghwan LEE	Kookmin University, South Korea
Assist. Prof. Dr. Lütfü İLGAR	İstanbul University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Marina MOSOLKOVA	Kazan Federal University, Russian Federation
Assist. Prof. Dr. Mehmet DEMİREL	Dumlupınar University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Mehmet Ali HAMEDOĞLU	Sakarya University, Turkey

Assist. Prof. Dr. Mehmet ULUKAN	Adnan Menderes University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Muammer Ergün,	Kastamonu University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Murat ÖZMADEN	Adnan Menderes University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Mustafa ALTINKÖK	Akdeniz University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Mustafa OTRAR	Marmara University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Mustafa ÜREY	Karadeniz Teknik University, Turkey
Assist. Prof. Müge GÖKER	Marmara University, Turkey
Assist. Prof. Nazlı Gülgün ELİTEZ	Sakarya University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Nevin ÇITAK BİLGİN	Abant İzzet Baysal University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Noemi KERESZTES	Szeged University, Hungary
Assist. Prof. Dr. Nuriye YILDIRIM	Düzce University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Ömer ZAİMOĞLU	Akdeniz University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Özlem İLKER ETUŞ	İstanbul University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Özlem ÖRSAL	Osmangazi University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Serap EMIR	İstanbul University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Sergül DUYGULU	Hacettepe University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Sevil ALBAYRAK	Kırıkkale University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Suzan ORHAN	Sakarya University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Tiffany FULLER	N. Carolina Agricultural&Tecnical State University,USA
Assist. Prof. Dr. Wenyu LIU	Dalian Maritime University, China
Assist. Prof. Dr. Yasemin ESEN	Ankara University, Turkey
Assist. Prof. Dr. Yasin DOĞAN	Adıyaman University, Turkey
Dr. Sophia ANASTASIOU	Business School, TEI of Central Greece
Dr. Tengku Fadilah Binti Tengku KAMALDEN	Universiti Putra, Malaysia
Dr. Kipchumba BYRON	North Carolina A & T State University, USA
Dr. Ferman KONUKMAN	Qatar University, Qatar

Table of Contents

Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Veren Yükseköğretim Kurumlarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Algıladıkları Esenlik Düzeylerinin İncelenmesi..... 1
Sporcuların Atletik Performans Düzeyleri ile Algılanan Optimal Performans Duygusu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi..... 6
Sporcuların Antrenman Devamlılığı ile Görev ve Ego Yönelimli Hedefler Arasındaki İlişki..... 11
Teachers' Opinions about Individual Differences in Students in Regular Classrooms..... 17
Using Differentiated Instruction in High Schools for Physics Education..... 21
The Effects on Student Success by Using the Smart Board in Teaching Physics..... 26
Problem Solving Strategies Observed in Pre-Service Physics Teachers..... 33
Muhasebe Eğitiminde Muhasebe Etiği Ders İçeriklerinin Oluşturulması..... 40
Denetim Kavramının Eğitimdeki Rolü ve Önemi..... 47
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarındaki Öğrencilerin Yabancı Dil Yeterlilikleri ve Bakış Açıları..... 51
1968 Mexico Olimpiyat Oyunlarının Olimpik Felsefe Açısından Değerlendirilmesi..... 59
The Importance of Genetic Counselling and BRCA1/2 Mutation Testing on Breast Cancer Patients..... 68
The potential applications of tumor-biomarkers in personalised medicine..... 76
Environmental Design Analyses: Experiences / Acquisitions in a Course as Input in Design Studios in Architecture Education..... 81
Effects of Cardio-Pilates Exercise Program on Physical Characteristics in Females..... 88
The Attitudes of Parents' to the Physical Education and Sports Lectures (The Sample of The Primary School)..... 91
Lise Öğrencilerinin Eğitimde Tablet PC ve Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi..... 95
Öğretmen Adaylarının Akademik Başarılarını Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi..... 102
Coğrafi Bilgi Sistemlerine Yönelik Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi..... 108
Determination of Biodiversity Value Levels of Teacher Candidates..... 115
The Basic Design is an Interface as a Meaning to Understand Kinetic Architecture: The Kinetic Modeling Experience. 121
Effect of Extracurricular Inquiry Activities on Secondary School Students' Scientific Process Skills..... 129
Effect of Extracurricular Inquiry Activities on Secondary School Students' Views about Scientific Knowledge..... 135
The Science Teacher Candidates' Images Related to Atom Models..... 141
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine İlişkin Öz-yeterlik Algıları..... 146
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine İlişkin Tutumları..... 154
Statik Isınma Süresinin Sub-Elit Yüzücü Kadınların 50 metre Serbest ve Kurbağa Performansları Üzerine Akut Etkisi 161
Sub-Elit Kadın Yüzücülere Uygulanan Su İçi ve Dışı Isınma Protokollerinin 50 metre Yüzme Performansı Üzerine Akut Etkisi..... 167
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Değişime Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Belirlenmesi..... 172
Sporcularda Motivasyonun Performans Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi..... 180
Valued Degree Initiative: An All-University Approach to Student Success..... 184
Developing Lesson Plan According to 4MAT Method..... 189
Lise Öğrencilerinin Proaktif Düşünme Düzeyleri ile Benlik Algılarının İncelenmesi..... 193
Effect of Long Term Training Adaptation on Isokinetic Strength in College Male Volleyball Players..... 200
Yetenek Yönetiminin İşe Adanma Davranışına Etkisinin Yapısal Eşitlik Modeli İle İncelenmesi (Türkiye'de Akademisyenler Üzerine Bir Araştırma)..... 205
10-14 Yaş Basketbolcuların Antropometrik Özellikleri ile Sprint ve Dikey Sıçrama Performanslarının Karşılaştırılması..... 218
10-14 Yaş Basketbolcularda Somatotip Karakterlerin Şut Performansı Üzerine Etkisinin İncelenmesi..... 222
Sedanter Kadın ve Erkeklerin Somatotip Karakterler ile Yo-Yo IR1 ve Wingate Anaerobik Güç Performanslarının İncelenmesi..... 226
Somatotip Karakter Farklılığının Sedanter Kadın ve Erkeklerin Anaerobik Performans Skorları Üzerine Etkisinin İncelenmesi..... 233
Üniversiteler İçin Kurumsal Güvenlik Çözüm Önerileri..... 240
Platon'un İdeal Devletinde Filozof-Yönetici / Yöneticilerin Eğitimi..... 247
Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi ile İlgili Kazanımlarının Hedef Kitle Tarafından Benimsenme ve İçselleştirilme Düzeyi..... 253
Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Bir Kelime İşlemci Yazılımını Görsel ve Grafiksel Tasarım Amaçlı Kullanabilme Düzeylerinin Belirlenmesi..... 266
Sınıf Öğretmeni Adaylarının "Üstün Yetenekli Öğrenci" Kavramına Yönelik Metaforik Algıları..... 273
Öğretmen Adaylarının Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerinden ve Bu Derslerin Paydaşlarından Beklentileri..... 283
İlkokul Ders Kitaplarında Yer Alan Mesleklerin İncelenmesi..... 299
"Kevin Hakkında Konuşmalıyız" Filminin Bowlby' nin Çocukluk Dönemi Bağlanma Stilleri ve Minuchin' in Yapısal Aile Sistemleri Yaklaşımı Temel Kavramları Kullanılarak Değerlendirilmesi..... 308
Spor Bilimleri Öğretmen Adayları ile Eğitim Fakültesi Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Düzeylerinin İncelenmesi..... 317

Sporcularda Motivasyon, Zihinsel Dayanıklılık ve Optimal Performans Duygu Durumu Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi 323
Sporun Üniversite Öğrencilerinde Mutluluk Düzeyine Etkisinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi 328
Different Age Groups' Usage Profiles of Public Sport Facilıties in Exercise Practices 334
The Effect of Corrective Exercise on the Treatment of an Scoliosis Patient (Case Report) 341
Correlations among Handedness, Hand Grip Strength and Free Style Swimming Performance in Adolescents 344
Farklı Egzersiz Şiddetlerinin Farklı Uyarı Hızlarındaki Sezinleme Zamanı Üzerine Etkisi Var Mıdır? 348
Social Network Role on Peer and Tutor Feedback: An Evaluation 354
Tablet Bilgisayar Okuryazarlığı Yeterlilileri Ölçek Geliştirme Çalışması 363
Özgeciliğin Yordayıcısı Olarak Affedicilik ve Dini Tutumlar 371
Sanal Zorba ve Mağdur Düzeyinin Teknoloji Kullanım Seviyesi, Süresi, Özsaygı ve Yalnızlık Değişkenleri Arasındaki Ilişki 389
Investigating Mental Toughness and Mindful Attention Awareness Levels of Professional Football Candidates 397
Mimarlık Eğitiminde Mekanın Oluşumu ve Anlamının Edebi Metinler Üzerinden Sorgulanması 406
Mesleki Tutum Ölçeği Geliştirilmesi, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması: Tıbbi Tanıtım ve Pazarlama Bölümü Öğrencilerin Tıbbi Mümessillik Mesleğine Yönelik Tutumu 411
Üniversitelerde Öğrenim Gören Basketbolcuların Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi 420
Üniversitelerde Öğrenim Gören Basketbolcularin Atilganlik Düzeylerinin İncelenmesi 427
Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları Sorunlar 432
Terapötik İttifak Envanteri-Aday Danışman Formu'nun Türkçe Uyarlama Çalışması 439
Yaşam Amaçları Ölçeği Kısa Formu'nun (YAÖ-KF) Geliştirilmesi 445
Factor and Fuzzy C- Means Analysis in MatLab Environment as a Tool for the Performance Appraisal of University Teachers 450
The Perception of Students towards Computer Aided Design Courses in Architectural Education 457
9 – 15 Yaş Grubu Artistik Patencilere Uygulanan Core Antrenmanların Dikey Sıçrama Yüksekliğine Etkisi 464
Süper Toto Futbol Liginin 2012-2015 Sezonları Arasındaki Teknik Direktör Hareketliliğinin İncelenmesi 469
Interest and Motivation Based a Proactive Educational Model in Vocational and Technical Education 478
Industrial Need Qualified Technical Staff Training and Sustainability 483
The Description of the Learning Environment in Physics Lesson with 7E Model Teaching Activities 489
The Effect of 7E Model on Conceptual Success of Students in Physics Education 496
Aleksitimik Ergenlerin Psikolojik Belirtileri ve Yaşam Doyum Düzeylerinin İncelenmesi 502
Coğrafya Bölümü Öğrencilerinin Çevre Etiğine Yönelik Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi 507
Significance of Medical Geography in Medical Institutions Planning 516
Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Bilim Okuryazarlık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi 521
The Effect of Twelve Weeks Old Physical Activity on Girls' and Boys' Some Physical and Physiological Parameters 528
Akademisyenlerin İşe Adanma Davranışı ile İşten Ayrılma Niyetlerinin Karşılaştırılması 536
8. Sınıf Ortaokul Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersine Yönelik Algıları 551
Üniversitede Öğrenim Gören Öğrencilerin Öğrenilmiş GüçlülükDüzeylerinin İncelenmesi 556
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Değişime Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Belirlenmesi 562
Öğretmen Görüşlerine Göre Okul Yöneticilerinin KişilikÖzelliklerine Göre Sergiledikleri İnisiyatif Alma Davranışları 570
School Principals' Leadership Orientation and their Personality according to Teachers' Perception 576
Karate-Do ve Judo Yapan 15-18 Yaş Sporcularin Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi 582
Farklı Öğretim Kademelerinde Görev Yapan Öğretmenlerinin İnisiyatif Alma Düzeylerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi 589
Osmanlı Tarih Yazımında Önemli Bir Kaynak: Rûznâmeler ve Sultan I. Abdülhamit Dönemine Ait Bir Rûznâme 597
Osmanlı Devletinde Medreselerin Eğitime Katkısı 609
Kisa Gerilimli Döngü Çalişmalarinin Şut İsabeti Performansina Etkisinin İncelenmesi 619
14-16 Yaş Grubu Erkek Tenisçilerde Tabata Protokolünün Dikey Sıçramaya Etkisi 628
Bilimsel Öykülerin Öğrencilerin Fen'e Yönelik Tutumlarına Etkisi 634
Intercultural Education in Greece: Activities for Immigrant and Refugee Children, Their Impact on Future Teachers: Intercultural Education and Future Teachers' Involvement 643
Gelişmiş Ülkelerde Yazılım Geliştirme Eğitimi 647
Milli Judocuların Mizah Tarzlarının ve Mizah Yoluyla Başa Çıkma Düzeylerinin Durumluk-Sürekli Kaygı Seviyeleri Üzerine Etkisi 659
İlkokullarda Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlik Öğretimine İlişkin Öz-Yeterliliklerinin İncelenmesi 665
Ergenlerde Sosyal Fizik Kaygı ve Vücut Algısının İncelenmesi (Ankara İli Örneği) 673
The Evaluation of Health-Related Life Quality of Health Sciences High School Students 682
Türkiye'de Uzaktan Eğitim Uygulamaları: Tarihsel gelişim Açısından Bir Değerlendirme 689
Türkiye'de Mesleki Açık Öğretim Liselerinin Kuruluş, Yapı ve İşleyiş Yönünden Değerlendirilmesi 696
Sportif Güveninin Stres Düzeyi Üzerine Etkisi 703
Genç Tüketicilerin Satın Alma Davranışları Üzerine Rol Model Etkisi: Marka Duyarlılığı Aracılık Rolü 709
Orta Dönem Çocuk Ergenlerde Fiziksel Aktiviteye Yönelik Tutumların Sosyal Pazarlama Bağlamında 716

Değerlendirilmesi……..
Çevre Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumları Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi…… 723
Hastane Çalışanı ve Ebeveyn Bakış Açısından Hastane Oyun Alanlarının İşlevselliğinin İncelenmesi……. 729
Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Bilgisayar Programlamaya Yönelik Tutumlarının İncelenmesi…….. 738
E-Education for Leaders of Non Profit Organizations: Prioritizing Content over Technology Enhances Productivity... 745
Çevrimiçi Eşzamanlı Öğrenme Ortamında Bilişsel Buradalık ile Akademik Performanslar Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi…….. 751
Establishing Distance Education at Institutional Level: Challenges and Recommendations…… 759
Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Aktivitelerine Katılım Durumları ile Öznel Zindelik ve Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Belirlenmesi…….. 764
Anadolu Lisesi Öğrencileri ile Spor Lisesi Öğrencilerinin Temel Psikolojik İhtiyaçları ve Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılması…… 773
Effect of Conceptual Change Text and Simulation on Students' Understanding of Electricity Concepts…….. 779
Ortaokul Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi…….. 787
11-14 Yaş Arasi Bazı Antropometrik, Motorik ve Spor Teknik Uygulama Parametreleri Değerlerinin Beden Eğitimi ve Spor Derslerindeki Başarılarıyla İlişkisinin İncelenmesi…… 791
Türkiye ve Kosova Devlet Üniversitelerinin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliğine Giriş Yetenek Sınavlarının Lisans ve Yüksek Lisans Programlarının Karşılaştırılması…… 799
Annelerin Anne Duyarlılığı Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi……... 814
Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitimleri Boyunca Bilimin Doğasına İlişkin Anlayış Durumları…… 821
Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Kimya Okuryazarlık Düzeylerinin İncelenmesi…….. 826
Bilişim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının E-içerik Geliştirme Becerileri ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi…… 832
Türkçe ve Türk Kültürü Ders Kitaplarındaki Kültürlerarası Etkileşimi Sağlamada Ortak Değerlerin Kullanımı…… 839
Examination of Emotional Abuse on Physical Education and Sports Teachers…….. 848
Examination of the Relationship between Leadership Characteristics of Active Football Trainers and Organizational Dependence Level (Kayseri Province Sample)…… 857
Relationship between Academic Procrastination, Academic Forgeries and Success Tendencies of the University Students…… 863
Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojileri Hareketine ve Görevlerine Yönelik Görüşleri……... 874
Okul Öncesi Öğretmen Adaylarına Yönelik Mesleki Kaygı Ölçeğinin Geçerlik Güvenirlik Çalışması…….. 880
7E Öğrenme Halkası Modelinin Çarpanlar ve Katlar Konusunun Öğretiminde Akademik Başarıya Etkisi…… 889
Fen ve Matematik Öğretmen Adaylarinin Türev Konusundaki Kavram Yapılarının Repertuar Çizelge Tekniği ile İncelenmesi…… 898
GeoGebra ile Öğretimin Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Etkisi…… 910
Çabuk Kuvvet ve Teknik Antrenmanların 12-14 Yaş Erkek Tenisçilerde Bazı Motorik Özellikleri Üzerine Etkisi…….. 919
Hikâye Seslendirme ve Sınıf Öğretmeni: İyi Bir Hikâye Anlatıcısı mıyım?..... 927
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının Genel Öz Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi…….. 933
Gençlik Kamplarında Görev Yapan Kamp Liderlerinin Stresle Başa Çıkma Tarzlarının İncelenmesi…… 939
The Experience of Architectural Design Studio in Summer School…….. 946
Evaluation of In-service Training Seminars in Terms of the Views of Teachers…… 952
İki Farklı Okul Türünde Öğrenim Gören Lise Öğrencilerinin Stresle Başa Çıkma Yöntemlerinin İncelenmesi (Burdur İl Merkezi Örneği)…… 960
Glass Chipping Technique Applied in Glass Art…… 971
Makaralı Yay Kullanan Okçularda Statik Denge ile Ok Atış İsabeti Arasındaki İlişkinin İncelenmesi…….. 979
Olimpik Yay Kullanan Genç Okçularda 4-Haftalık Kinezyolojik Bantlama ile Yapılan Antrenmanların Ok Atış İsabetine Etkisinin İncelenmesi……... 983
Üniversite Takımlarında Muaythai Branşında Spor Yapanların Benlik Saygısı Seviyelerine İlişkin Bir Araştırma…….. 990
Sporcularda Algılanan Optimal Performans Duygusu ile Prososyal Davranışlar Arasındaki İlişkinin İncelenmesi…... 996
Sporcularda Duygu Düzenleme Becerisi ile Başarı Motivasyonu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi…….. 1002
Coğrafya Dersinde Coğrafi Bilgi Sistemleri Kullanımına Yönelik Öğretmen Görüşleri..... 1009
The Comparison of Self-Efficacy Belief Levels on Anatomy Education between the undergraduate students from Physical Therapy and Rehabilitation department and the associate students from Vocational School of Health Services 1017

BOOK OF PROCEEDINGS

ERPA
International Congresses on Education 2016
Sarajevo/Bosnia and Herzegovina 2-4 June 2016

Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları Sorunlar

Furkan Aydın[1], Mehmet Barış Horzum[2]

[1]*Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü BÖTE Ana Bilim Dalı, Sakarya, Türkiye*
[2]*Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, BÖTE Bölümü, Sakarya, Türkiye*

Özet

Bilişim teknolojileri ve yazılım dersi ile teknolojiyi doğru ve yerinde kullanabilen nitelikli bireyler yetiştirmek hedeflenmektedir. Teknolojiye uyum sağlayan ve teknolojiyi günlük hayatta kullanabilen bireyler yetiştirmek Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin görevidir. Bilişim Teknolojileri öğretmenleri sınıf içerisinde teorik olarak işlenen dersten sonra imkanlar dahilinde laboratuvarda uygulama yaptırabilmektedir. Bu çalışmanın amacı Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin laboratuvar ve dersliklerde sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunları belirlemektir. Çalışmada bu sorunlar Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin görüşleri ile belirlenmiştir. Çalışmaya Milli Eğitim Bakanlığı'nda farklı illerde görev yapan 29 kadrolu ve 1 ücretli öğretmen katılmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin 7'si kadın, 23'ü erkektir. Araştırma sonucunda sınıf yönetiminde karşılaşılan problemler arasında dersin öğrenci ve diğer öğretmenler tarafından yeterince önemsenmemesi, yeterli donanım ve yazılımın olmaması ve Bilişim Teknolojileri dersine ait kılavuz kitap olmaması ön plana çıkmaktadır.

Anahtar kelimler:
Bilişim teknolojileri, öğretmen, sınıf, laboratuvar

1. Giriş

Teknoloji günlük hayatın değişmez bir paçasıdır. Arabalardan bankacılığa, oyuncaktan eğitime kadar her alanda teknolojiden yararlanılmaktadır. İçinde bulunduğumuz teknoloji çağında birçok teknolojik araçlardan yararlanılmasına rağmen bilgisayarların ön plana çıktığı görülmektedir. Bilgisayarların sağlamış olduğu birçok imkânlar nedeniyle birlikte günümüzde farklı alanlarda kullanılmaktadır. Kullanıldığı alanların bir tanesi de eğitim alanıdır.

Eğitim alanında bilgisayarlardan etkin bir şekilde yararlanılmaktadır. 2000 yılların başında ülkemizde MEB Dünya Bankası iş birliğiyle her okula bir bilgisayar laboratuvarı kurulmuştur. Bununla birlikte MEB'nın Temel Eğitim Programı kapsamında 2802 okula kurduğu BT (Bilgi Teknolojisi) sınıflarının İnternet erişimi sağlanmıştır (Web1, 2016). Başlangıçta bu laboratuvarlar etkin bir biçimde kullanılmamasına rağmen, zaman içerisinde kullanılmaya başlamıştır. Bu kullanımlar beraberinde farklı problemleri getirmiştir.

Alanyazın incelendiğinde bilgisayar derslerini yürüten öğretmenlerin birçok farklı problemlerle karşılaştığını görmekteyiz. Bu problemler arasında dersin yeterli önemi görmemesi, bilgisayarların donanımlarının ve yazılımlarının yeterli olmaması, her öğrenciye bir bilgisayarın

[1] Sorumlu Yazarın Adresi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü BÖTE Ana Bilim Dalı, Sakarya, Türkiye,
e-posta adresi: furkanaydin@live.com

düşmemesi, sınıf yönetiminin zor olması, derslerin seçmeli hale getirilmesi ve Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin tekniker olarak görülmesi ifade edilebilir.

Okay (2007) Bilişim Teknolojileri dersinin öğrenciler tarafından oyun olarak ve önemsiz bir ders olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinden okul idaresinin her türlü teknik sorunlarını çözme ve diğer öğretmenlerin kişisel işlerini yapması beklenmektedir.

Durdukoca ve Arıbaş (2011) yapmış oldukları araştırmada araştırmaya katılan Bilişim Teknolojileri öğretmenleri %28'i sınıflarının kalabalık olması ve ders süresinin yetersizliği bilişim teknolojileri dersi öğretim programın da önerilen alternatif değerlendirme yaklaşımlarının kullanılmasına ilişkin olumlu tutumlara sahip olmadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcıların %38'i derslerinin notla değerlendirilmemesini olumsuz bulmaktadır. Derslerinin notla değerlendirilmemesi, öğrencilerin dersin önemsiz bir ders olduğunu düşünmesine, sınıf ortamında daha rahat davranmasına ve öğretmenlerin sınıf yönetiminde sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Yeşiltepe ve Erdoğan (2013) bilişim teknolojileri öğretmenleri ile yapmış oldukları çalışmasında öğretim alanında sınıfların kalabalık olması, bilgisayar sayısı, bilgisayarın donanım ve yazılım özelliklerinin yetersiz olması nedeniyle ders işlemelerinde sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca kitapların ders işlemede yetersiz kalması, öğrencilerin dersi dinlemek yerine aralarında sohbet etmesi, öğrencilerin bilgisayar da sürekli oyun oynamak istemesi dersin işlenmesini olumsuz şekilde etkilemektedir.

Karakuş, Çoşğun ve Lal (2015) yapmış oldukları araştırmada Bilişim Teknolojileri sınıflarının donanımlarının yetersiz olduğu ve alt yapıların yenilenmesi gerektiği, ders kitabının olmayışı ders işlenmesinde sorunların oluşmasına neden olduğunu ortaya çıkarmışlardır. Bununla birlikte çalışmaya katılan öğretmenler Bilişim Teknolojileri sınıflarının olmaması ya da donanımsal imkânların yetersiz olmasından kaynaklı uygulama sınavlarının yapılamaması ve bilgisayarlar olsa bile bir bilgisayarı birden fazla öğrencinin kullanması değerlendirme sürecinde sorunlar çıkardığını ifade etmişlerdir.

Alanyazın incelendiğinde bilgisayar laboratuvarlarında Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin karşılaştıkları problemlerle ile ilgili yeterli sayıda çalışma yapılmamış olduğu görüldüğünden dolayı bu çalışmanın yapılmasına karar verilmiştir.

2. Yöntem

Araştırma nitel bir araştırma modeli olan olgu bilim ile yürütülmüştür. Olgu bilim deseninde veri kaynakları araştırmanın odaklandığın olguyu yaşayan ve bu olguyu dışa vurabilecek veya yansıtabilecek bireyler ya da gruplardır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2008: 20).

Verilerin toplanmasında açık uçlu 2 sorunun olduğu bir elektronik form kullanılmıştır. Formda "Bir Bilişim Öğretmeni olarak laboratuvarda ders işlerken karşılaştığınız problemler nelerdir? ve "Bir Bilişim Öğretmeni olarak sınıfta ders işlerken karşılaştığınız problemler nelerdir?" soruları sorulmuştur. Bu form sosyal medya aracılığı ile çeşitli illerde Milli Eğitim Bakanlığı'nda görev yapan Bilişim Teknolojileri ve Yazılım öğretmenleri ile paylaşılarak uygulanmıştır. Çalışmaya elektronik ortamda gönüllü olarak 29 kadrolu 1 ücretli öğretmen katılmıştır. Bu öğretmenlerden 23'ü erkek, 7'si kadındır.

Görüşmelerden elde edilen verilerin analizinde betimsel analizden yararlanılmıştır. Betimsel analiz en alt düzeyde ve en basit analiz şeklidir. Verilerin olduğu gibi gösterildiği, betimlendiği, resmedildiği analiz şeklidir (Sönmez ve Alacapınar, 2011: 158).

Her bir elektronik formun çözümlemesi ele alınarak kodlama yoluna gidilmiştir. Katılan öğretmenlerin isimleri belirtilmemiş ve her bir forma Ö.1 (Öğretmen 1) şeklinde kod verilmiştir. Kodlama yaparken benzer olan cevaplar bir arada gruplanmıştır. Kodlama yaparken sıklıklar da hesaplanmıştır. Bulgular verilirken öğretmen adaylarının yazdıklarından alıntılar yapılmıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde betimsel analiz ile elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Analizler sonucunda ulaşılan bulgular 3 tema altında toplanmıştır. Bunlar; Bilişim laboratuvarında ders işlerken karşılaşılan problemler, sınıf içerisinde ders işlerken karşılaşılan problemler, sınıf ve bilişim laboratuvarında karşılaşılan ortak problemlerdir.

3.1. Bilişim laboratuvarında ders işlerken karşılaşılan problemler;

Bilişim laboratuvarında ders işlerken karşılaşılan problemler hakkında Bilişim Teknolojilerinin ifade ettiği görüşler incelendiğinde, araştırmaya katılan 30 öğretmenden 23'ü, laboratuvardaki bilgisayarların donanım ve yazılım açısından yetersiz olduğunu, kullanılan bilgisayarların çok eski olduğunu, bilgisayar sayısının sınıf mevcudunun altında olduğunu, ders işlerken bilgisayarlardaki yazılımların hata verdiğini, teknik arızalanmalarda ve parça bozulmalarında bozulan parçayı yenilemek için gerekli maddi kaynak bulamadıklarını ifade etmişlerdir. Bu konuda bazı öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir.

> **Ö. 7:** "Laboratuvarda ders işlenirken her öğrenci için bir bilgisayar olması önemlidir. Fakat bazı zamanlar sınıf mevcudunun çok olmasından dolayı bu durum imkansız olabilmektedir. Bu da öğrencinin uygulayarak çok daha iyi anlayabileceği bir konunun sadece izleyerek anlayabilmeye çalışması durumuna dönüşmektedir. "

> **Ö. 8:** "Bu güne kadar çalıştığım okullarda bulunan bilişim teknolojileri sınıflarının(bilişim laboratuvarlarının) en büyük sorun, bilgisayarların teknik özelliklerinin yeterli düzeyde olmamasıdır. Bazı okullarda hala yatay kasa (10 yıl üzeri olan desktop bilgisayarlar) BT sınıfları bulunmaktadır."

> **Ö. 15:** "Bulunduğum okulda bilgisayar laboratuvarı olmasına rağmen bilgisayarlar kullanılacak düzeyde değil. Donanımla ilgili büyük sıkıntı yaşamaktayım. Çoğu bilgisayarların mouse, kasası, klavyesi yok."

30 öğretmenden 14'ü bilişim laboratuvarlarında internetin olmadığını, var olan internetin yavaş olduğunu, müfredatta belirtilen konuların internet problemleri nedeniyle belli konuların teorik olarak işlendiğini, internet alt yapısının düzgün bir şekilde sağlanamadığını, interneti sağlayan kabloların zarar gördüğünü belirtmişlerdir. Bu görüşler aşağıdaki gibidir.

> **Ö. 9:** "BT sınıfında internet bağlantısı yok, kablosuz da çekmiyor ve bu nedenle dersimde interneti kullanamıyorum. İnternette e posta hesabı açmayı bile power point sunusu hazırlayarak gösterdim."

> **Ö. 30:** "Okulumuzdaki internetin yavaş olmasından dolayı derste internetle ilgili anlatılacak konularda sıkıntı yaşıyorum. Ayrıca bu durum öğrencilere araştırma yapabileceği tarzda sorular sormamı engelliyor."

30 öğretmenden 7'si bilişim laboratuvarındaki masa, sıra, sandalye ve tabure öğrencilerin özelliklerine göre alınmadığını ya da alınanların da oldukça eski ve rahat olmamasından dolayı öğrencilerin şikâyetlerinin artması, döner sandalyelerin oyuncak olarak kullanılmasının kendilerinin dikkatini dağıttığını ve diğer dersliklerdeki gibi oturma düzeni sağlanamadığından öğrenciler arası sürekli iletişim olduğundan dolayı derslerinin sık sık bölündüğünü ifade etmişlerdir. Bu görüşler aşağıdaki gibidir.

Ö. 8: "Öğrencilerin oturdukları sandalyeler ve masalar bile öğrenci özellikleri düşünülmeden getirtilmiş. Ya çok yüksek ya da ergonomik olmadığından öğrenciler ders dinlerken bir süre sonra sırtım ağrıdı, kolum ağrıdı gibi şikâyetlerde bulunabiliyor."

Ö. 11: "Laboratuvardaki tabureler oldukça eski ve rahat değil. Öğrencilerin döner sandalyeyi oyuncak etmesine çok uygun bu da dersin işlenişini zorlaştırıyor."

30 öğretmenden 6'sı, öğrenci sayısının fazla olduğunu, bilişim sınıfında bir bilgisayarı birden fazla öğrencinin kullandığını, bilgisayar başında ise tek tek öğrencilerin yanına giderek ilgilenirken zaman kaybı yaşandığını, uygulama yaparken bir öğrenci yapabilirken diğer öğrencinin izlemek zorunda kaldığını problem olarak belirtmişlerdir. Bu görüşler aşağıdaki gibidir.

Ö. 21: "Çocuklardan bazıları 2 kişi oturmak zorunda kalıyor ve bu da öğrenmeleri açısından sıkıntı oluyor. İkisinden biri daha iyi bilgisayar kullanıyorsa bilmeyen kişi bilgisayarı kullanmak istemiyor ve bir öğrenci öğrenirken diğeri öğrenmiyor. Sürekli kontrol etmek zorunda kalıyorum ve bu da zaman alıyor."

Ö. 24: "Fazla öğrenci olması, yetersiz donanım örn: 50 öğrenci 20 pc 25 sandalye."

3.2. Sınıf içerisinde ders işlerken karşılaşılan problemler;

Sınıf içerisinde ders işlerken karşılaşılan problemler hakkında alınan görüşlerde, 30 öğretmenden 17'si, derslerinin kitabının olmayışının problem olduğunu, öğrencilerinin takip edecek bir ders kitaplarının olmadığını, kitap ya da seviyeye uygun bir kaynağın olmayışından dolayı yıllık planlarını hazırlarken sıkıntı çektiklerini, kitap gibi bir kaynağının olmayışından dolayı öğrencilerine sürekli yazı yazdırmak zorunda kalmalarını, sınıf içerisindeki dersin genellikle kitap ya da kılavuz kitap olmadığından yapılan etkinliklerinin az olduğunu ve sürekli derste yazı yazmanın öğrencilerinin yaş seviyesi düşük olduğundan çabuk sıkıldığını ifade etmişlerdir. Bu görüşler aşağıdaki gibidir.

Ö. 6: "Ders kitabımız olsa yararlanacağımız bir kaynak olurdu, öğrencilerin ilgileri ve derse karşı ciddiyet artardı. Ben planıma bağlı olarak elektronik ortamda oluşturulmuş kitaplardan yararlanmaktayım. Fakat derslerde ders kitabı ile aynı işlevi görme konusunda tabi ki çok yetersiz. Öğrencilerimden de kitap ile ilgili sorular almaktayım."

Ö. 15: "Kitabın olmaması da öğrencileri daha fazla kaygılandırıyor. Sınıf içinde bu kaygıyı azaltmak için çocuklara not aldırıyorum fakat bu durum bazen çocuklar için sıkıcı hale gelebiliyor. Kitabın olmaması derste yapılacak etkinlik zamanının kısalmasına neden oluyor."

Ö. 21: "Öğretmen kılavuz kitabı ve öğrencilerin kitabı yok. Herhangi bir program olmadığından öğrencilere temel bilgileri verdikten sonra hangi yolu izleyeceğimiz konusunda sıkıntılarımız var. Çünkü bilişim teknolojileri ve yazılım dersi çok geniş konuları kapsayan bir ders hangi konuyu ya da hangi programı anlatacağımız konusunda sıkıntı yaşıyoruz."

30 öğretmenden 10'u, sınıflarında projeksiyon olmadığını, projeksiyon olmadığından soyut kavramları işlemekte zorluk çekildiğini, gösterilecek ve örnek verilecek görsel materyallerinin az olduğunu, sınıf içerisinde projeksiyon olsa bile, projeksiyona bağlayacak bilgisayarların olmayışını belirtmişlerdir.

Ö. 15: "Sınıflarda projeksiyon cihazının olmamasıda öğrencilerin derse olan ilgilisini azaltıyor. Bilgisayar laboratuarının olmadığı okullarda en azından her sınıfta projeksiyon cihazı olmuş olsa hazırladığımız dökümanları ve materyalleri projeksiyon cihazıyla tüm sınıfa gösterebiliriz."

Ö. 29: "Sınıflarda en azından projeksiyon olsa dersimiz canlanır ve ilgi çekici hale gelebilir."

3.3. Sınıf ve bilişim laboratuvarında karşılaşılan ortak problemler;

Araştırma katılan öğretmenlerin sorulan iki soruya verilen cevaplar doğrultusunda bazı problemlerin hem sınıf içerisinde ders işlerken hem de bilişim laboratuvarında ders işlerken ortaya çıktığı

saptanmıştır. Öğretmenlerin bazıları benzer problemleri sınıf içerisinde yaşarken bazıları ise bilişim laboratuvarında yaşamıştır. Bu problemler aşağıda belirtilmiştir.

30 öğretmenden 13'ü, öğrencilerinin dersi sadece oyun oynama, film izleme ve internete girebilme olarak gördüğü, derslerinin belli bir sürelerini oyun oynama için ayırmak zorunda kaldıklarını, derslerinin liselerde seçmeli olması nedeniyle öğrencilerin gereken önemi vermediği, 5 ve 6. sınıflarda zorunlu olmasına rağmen velilerinde etkisiyle dersin öğrenciler tarafından önemsenmediğini, öğrencilerin ders esnasında bilgisayarla olan deneyimlerini anlatıp dersi bölmesini, okul idarecilerinin ders esnasında kendilerini çağırıp derslerini bölmesini problem olarak ifade etmişlerdir. Bu görüşler aşağıdaki gibidir.

> **Ö. 5:** "Öğrenci kaynaklı ilgi probleminden lablarda ders işleme sıkıntısı olabiliyor. Öğretmen bizi bıraksa da internete girsek veya oyun oynasak akıllarının bir kenarında."
>
> **Ö. 9:** "Öğrenciler derse oyun oynama ve eğlenme beklentisiyle geliyor ancak bunu bulamadıklarında dersten soğuyorlar bende 1. dersin güzel ve verimli geçmesi koşuluyla 2. derste kendi bilgisayarımda eğitsel oyunlar oynatıyorum ancak bu şekilde ilgileri artıyor. Fakat bu şekilde zaman yeterli olmuyor."
>
> **Ö. 30:** "Dersin ortasında idarenin çağırması dersin verimini azaltıyor. Öğrencilerin dersi oyun oynanacak ders olarak görmesi sonucunda öğrencilerin derse motivesi zorlaşıyor. Öğrenciler sürekli dersi bölüp günlük hayatta bilgisayarla ilgili karşılaştıkları sorunları anlatıyor."

4. Sonuç ve Öneriler

Bulgular incelediğin de Bilişim Teknolojileri laboratuvarlarının donanım ve yazılım olarak yetersiz olduğu, laboratuvardaki bilgisayarlarda internetin olmaması veya yavaş olması, bir bilgisayarı birden fazla öğrencinin kullanması ve bilgisayar laboratuvarındaki kullanılan eşyaların (masa, sıra, sandalye vb.) uygun olmadığı görülmektedir. Kullanılan bilgisayarların teknik arıza çıkarması, sınıfların kalabalık olmasıyla ders işlenişin zorlaşması, internetin olmamasından kaynaklı müfredattaki bazı konuların teorik olarak işlenmesi ve sınıfta ders işlerken kullanılan eşyaların öğrencilerin dikkatini dağıtması Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinin laboratuvarda ders işlerken karşılaştıkları sorunlar olarak tespit edilmiştir. Bu sorunlar birçok araştırma bulgularıyla benzerlik göstermektedir (Seferoğlu, 2007; Erdoğan ve Diğerleri, 2010; Keleş ve Türedi, 2011; Şahna, 2012; Kır,2012; Yeşiltepe ve Erdoğan, 2013; Karakuş, Çoşğun ve Lal, 2015). Sonuçta bilgisayar laboratuvarlarının donanım ve yazılım açısından yenilenmesi, bu laboratuvarlara internet bağlantısı eklenmesi, laboratuvarların öğrenci başına bir bilgisayar düşebilecek şekilde oluşturulması, bilgisayar laboratuvarlarındaki eğitim faaliyetlerinin daha etkili yürütülebilmesi için laboratuvarda kullanılan eşyaların daha uygun bir şekilde düzenlenmesi, sınıf düzenin bunu uygun olarak planlanması gerekmektedir.

Bilişim Teknolojileri öğretmenleri sınıf içerisinde ders işelerken derse ait kitaplarının ve projeksiyon cihazının olmayışı soyut kavramları işlemeyi zorlaştırdığı gözlenmiştir. Kitap ve sınıf içerisinde projeksiyon cihazının olmayışı öğretim sürecini olumsuz yönde etkilediği alandaki araştırma bulgularıyla benzerlik göstermektedir (Öztürk ve Yılmaz, 2011; Karakuş, Çoşğun ve Lal, 2015). Ortaya çıkan bu sorunların iyileştirilmesi için her bir sınıfta projeksiyon cihazının olması ve kılavuz kitaplarının her sene düzenli olarak yayınlanması önerilebilir. Bu kitapların hazırlanmasında dersi işleyen Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinden de görüş alınması da önemlidir.

Araştırma bulguları incelediğinde öğrencilerin Bilişim Teknolojileri dersini oyun olarak gördüğü, dersin seçmeli ders olması ve not açısından değerlendirmeye tutulmaması, okul idaresinin okuldaki tüm teknik işleri Bilişim Teknolojileri öğretmenlerinden beklemesi ders işlerken karşılaşılan sorunlar olarak tespit edilmiştir. Bu bulgular alan yazındaki diğer bulgularla tutarlılık göstermektedir (Deryakulu ve Olkun, 2006; Okay, 2007; Altun, 2007; Seferoğlu, 2009; Erdoğan ve diğerleri, 2010; Yeşiltepe ve Erdoğan, 2013). Öğrencilerin dersi önemsemesi için dersin hangi kademede olursa olsun

not ile değerlendirilmesi gerektiği ve liselere ya da üniversiteye giriş sınavlarına bilgisayar dersinden soru konulması önerilebilir. Bu durum ile birlikte öğrenciler ve veliler dersi daha çok önemseyeceği düşünülmektedir.

Kaynakça

Altun, E. (2007). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenleri Türkiye'de ne işe yarar? *Eğitimdeyiz, 1*(1), 12-14.

Büyüköztürk Ş., Kılıç Çakmak E., Akgün Ö., E., Karadeniz Ş., & Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri.* Ankara: Pegem Akademi.

Okay, A. (2007). Bilgisayar öğretmenlerinin okulda karşılaştıkları sorunların belirlenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Balıkesir: B.A.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü.

Deryakulu, D. & Olkun, S. (2006). Bilgisayar öğretmenlerinin mesleki sorunları: Çevrimiçi tartışma forumu mesajlarına dayalı bir çözümleme. XV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı, 160-161.

Durdukoca, Ş. F., & Arıbaş, S. (2011). İlköğretim seçmeli bilişim teknolojileri dersi 5. basamak öğretim programinin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi, (Malatya Ili Örneği). *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8*(1), 140-168.

Erdoğan, M., Kurşun, E., Tan Şişman, G., Saltan, F., Gök, A., & Yıldız, İ. (2010). Sınıf yönetimi ve sınıf içi disiplin problemleri, nedenleri ve çözüm önerileri üzerine nitel bir araştırma: Bilişim teknolojileri dersi örneği. *Educational Sciences: Theory & Practice, 10*(2), 853-891.

Karakuş, M., Çoşğun, Ü. Ç., & Lal, İ. (2015). Ortaokul bilişim teknolojileri ve yazılım dersi öğretim programının öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi. *Electronic Turkish Studies, 10*(11), 461-486.

Kır, H. (2012). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojileri Eğitiminin Sorunlarına Yaklaşımları (İstanbul Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Okay, A. (2007). Bilgisayar öğretmenlerinin okulda karşılaştıkları sorunların belirlenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Balıkesir: B.A.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü.

Öztürk, H. T., & Yılmaz, B. (2011). Bilişim teknolojileri ve yazılım dersi'nin seçmeli statüsünün dersin pedagojik değerine yansımasının öğretmen bakış açısı ile değerlendirilmesi. *Ege Eğitim Dergisi, 12*(2), 63-82.

Keleş, E., & Türedi, N. (2011). Bilişim teknolojileri formatör öğretmenlerinin bakış açısı ile okullardaki bilgi teknolojisi sınıfları. Eğitim Teknolojileri Araştırmaları Dergisi, *2*(1).

Şahna, S. (2012). İlköğretim Bilişim Teknolojileri Dersinde Karşılaşılan Sorunlar. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Seferoğlu, S. S. (2007). İlköğretim bilgisayar dersi öğretim programı: eleştirel bir bakış ve uygulamada yaşanan sorunlar. *Eurasian Journal of Educational Research,* 29, 99-111.

Seferoğlu, S.S. (2009). İlköğretim okullarında teknoloji kullanımı ve yöneticilerin bakış açıları. Akademik Bilişim, 11-13 Şubat, Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.

Sönmez, V., & Alacapınar, G., F. (2011). *Örneklendirilmiş Bilimsem Araştırma Yöntemleri,* Ankara: Anı Yayıncılık.

Topuz, A. C. (2010). Bilgisayar öğretmenlerinin meslek hayatında karşılaştıkları sorunlara yönelik nitel bir araştırma. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Yeşiltepe, G. M., & Erdoğan, M. (2013). İlköğretim bilişim teknolojileri öğretmenlerinin mesleğe yönelik sorunları, bu sorunların nedenleri ve çözüm önerileri. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33(3), 495-530.

Web 1, http://inet-tr.org.tr/ adresinden 20.06.2016 tarihinde erişilmiştir.

ERPA

Educational Researches and Publications Association

www.erpacongress.com

ISBN: 978-605-83418-1-4

